

Presidentin persoonalla on merkitystä

Maamme johtajat on laskettu tavallisten tallaajien tasolle, väittää dosentti Seppo Tiihonen.

SEMINAARI

Marianna Langenoja

Risto Rytin äidin tiedetään sanoneen jo ennen poikansa poliittista uraa, että Risto pääsee niin pitkälle kuin Suomessa voi päästä. Vuonna 1940 äidin ennustus toteutui, kun Ryti aloitti Suomen arvovaltaisimmassa virassa.

Vielä tuohon aikaan presidenttiä kunnioitettiin suuresti, ja hänellä oli etäinen suhde kansaan. Toisin on nykyisin, sanoo hallintotieteen dosentti **Seppo Tiihonen**.

Risto Ryti -seminaarissa Huittisissa luennoineen dosentin mukaan presidentti on laskettu tänä päivänä ta-

vallisen kansalaisen tasolle. Se tarkoittaa sitä, että **Ahtisaaren** piti kokata presidentinvaalikampanjassaan ja **Halonen** nimettiin tavalliseksi Tarjaksi.

–Presidentin valtaoikeuksia on leikattu niin paljon, että jäljelle on jäänyt vain ulkopoliittikkaan vaikuttaminen ja persoonallisuus. Persoonallisuus nostetaan esille mediasa, vaikka sillä ei enää voida vaikuttaa päätöksentekoon.

■ **Menneinä** vuosikymmeninä presidenttien persoonilla on ollut merkitystä tehtyihin päätöksiin. Esimerkiksi Relander antoi vallan lip-sua Lapuanliikkeelle osittain

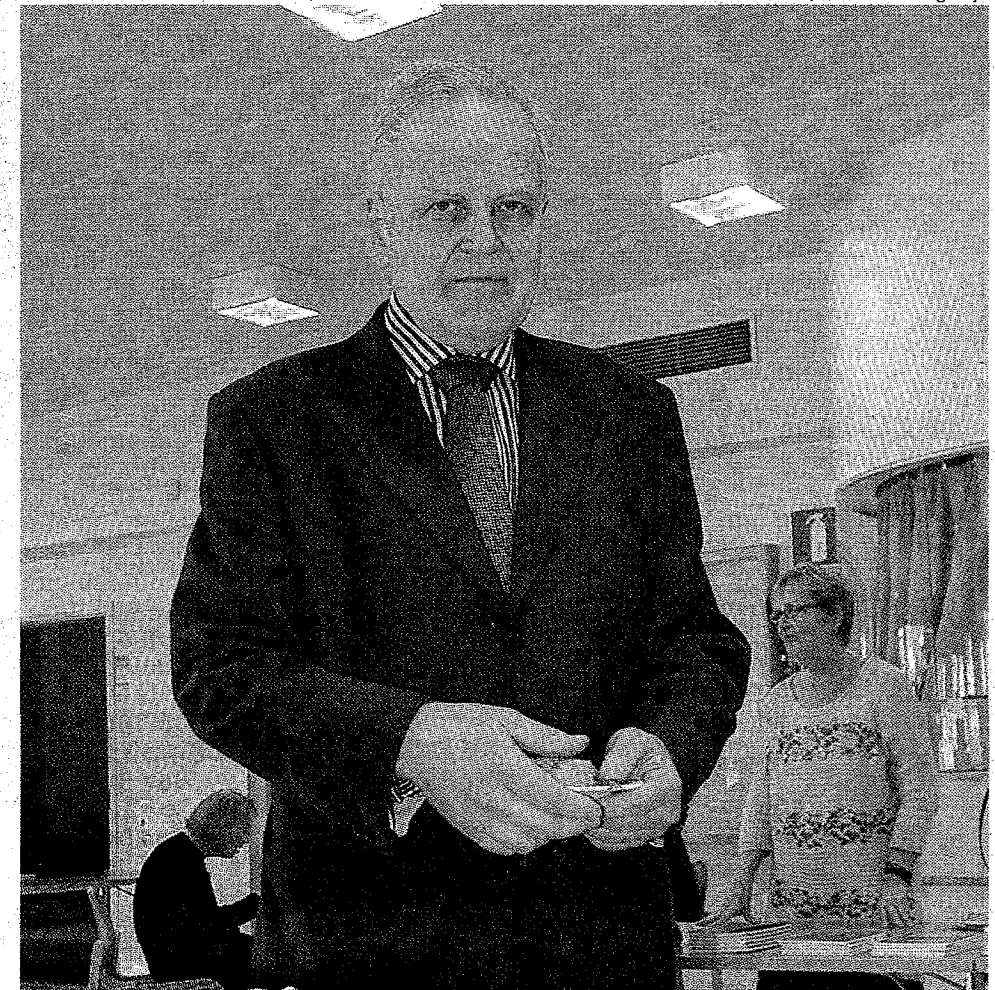
persoonansa takia. Mannerheim taas oli niin arvovaltainen henkilö, että hän onnistui Suomen kannalta suotuisasti neuvotteluissa Neuvostoliiton kanssa.

–Ensimmäisten presidenttiemme persoonista tiedetään hyvin vähän, vaikka heidän persoonansa vaikutti päätöksiin paljon enemmän kuin nykyisten, Tiihonen sanoo.

Hänen mukaansa presidentin arkipäiväistyminen asettaa hänet tavallisen kadunmiehen tasolle. Tällöin hänen mielipiteensä vaikkapa Natoon liittymisestä on vain yksi mielipide muiden joukossa.

Tästä huolimatta presidentit pystyvät yhä vaikuttamaan siihen, mistä maassa puhutaan. Esimerkiksi Tarja Halonen piti yllä kysymystä tasa-arvosta ja globalisaatiosta, kun taas Sauli Niinistö tunnetaan pikemminkin talousmiehenä.

Marianna Langenoja

Tällaisia ovat olleet maamme presidentit

Tällaisia ovat olleet maamme presidentit

Dosentti Seppo Tiihonen on koonnut luonnehdinnat presidenteistämme kertovista elämänerkeroista.

K. J. Ståhlberg: Älykäs henkilö, joka kykeni hallitsemaan tuntemuksensa siinä määrin, että häntä on kuvailtu sulkeutuneeksi. Hän tarkasteli asioita viileästi, järkkymättä ja rohkeasti. Ulkoisesti hän vaikuttanut kylmältä.

Lauri Kristian Relander: Lupsakka seuraihminen. Häntä on kuvailtu herkäksi ja hyvää tarkoittavaksi. Hän omakutti presidentin edustukselliset tehtävät, joten hän ei kyennyt pitämään valtiollista johtoa käsissään vaan antoi sen lip-sua Lapuanliikkeen johtajille.

P.E. Svinhufvud: Vahvan oikeudentunnon ja lujan vakaumuksen omaava johtaja. Ilman näitä luonteenpiirteitä häntä tuskin olisi karkotettu Siperiaan. Hän oli karismaattinen ja autoritääriäinen. Suomi kiikkui demokratian ja diktatuurin rajalla. Svinhufvud ohjasi sen kohti demokratiaa.

Kyösti Kallio: Ahkera ja rehellinen talonpoika. Hän oli kunnianhimoinen ja valmis ottamaan vastuuta johtamisesta. Toimi tavallisen kansan symbolina ja jätti hallitsemisen hallitukselle. Palautti valtiolle laajan hyväksynnän ja kansan luottamuksen. Hän loi Suomeen yhteisöllisyyttä,

joka toimi pohjana talvisodan taisteluissa.

Risto Ryti: Rationaalinen, analyyttinen ja nopea tekemään päätöksiä. Hänellä oli kyky hallita hermot vaikeissa tilanteissa. Pidättyvä ja asiallinen luonne. Luonteensa vuoksi hahmotti isot asiat ja ylläpiti suomalaisten uskoa sodassa selviämiseen.

Carl Gustaf Emil Mannerheim: Päätäväinen ja kaukonäköinen. Häntä pidettiin erityisen kunnianhimoisena ja turhamaisena. Hänen aristokraattinen olemuksensa ja pelottava kaukaisuus vahvistivat suomalaisten uskoa selviämiseen. Hänen arvovaltansa auttoi Neuvostoliiton kanssa käytävissä neuvotteluissa.

Juho Kusti Paasikivi: Älykäs, ahkera, kunnianhimoinen ja itsepäinen persoonallisuus. Häntä pidettiin äksynä ja omapäisenä. Hänellä oli läikehtivä temperamentti, mutta ulkoisesti hänessä ei ollut mitään häikäisevää.

Urho Kekkonen: Poikkeuksellisen älykäs, kunnianhimoisen ja kielellisesti lahjakas. Häntä on luonnehdittu määrätietoiseksi, sosiaaliseksi, jopa teatraaliseksi. Hän nousi nopeasti johtajaksi toimimisensa piireissä. Hänellä oli itäsuomalaisia ominaisuuksia.

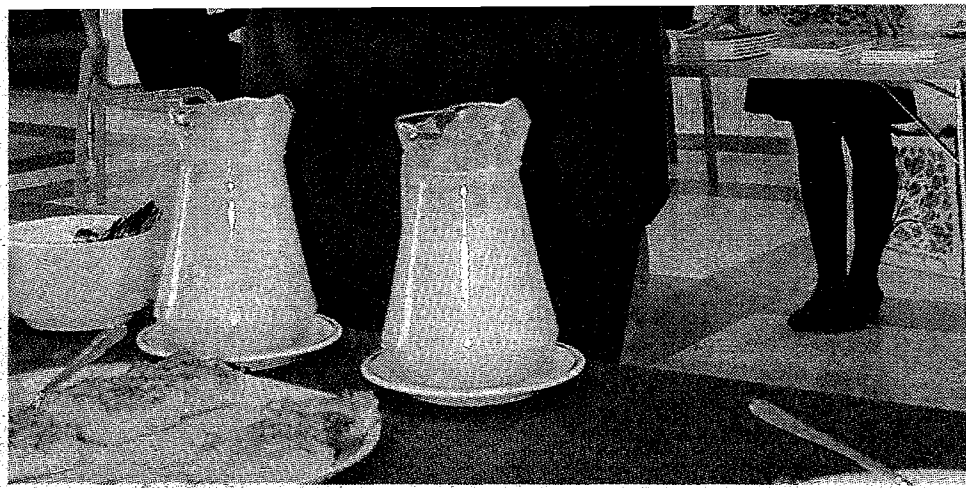
Mauno Koivisto: Karu, pi-

dättäytyvä, tunteita ja niiden ilmaisua välttävä henkilö. Sotamies- ja työmiestaustan vuoksi Koiviston käyttämä kieli on karua ja hän harkitsee asioita viileästi. Hän on pohdiskeleva persoonallisuus, joka palautti omalla kaudellaan presidentti-instituution arvovallan, joka oli Kekkonen aikana kadonnut.

Martti Ahtisaari: Välitön, nopea ja avoin henkilö. Hänellä on laaja kontaktiverkko, mutta presidentin tehtäväkenttä kotimaassa jäi hänelle vieraaksi. Presidentti onnistui lähentymään kansan kanssa, mutta ei saanut poliittisen eliitin luottamusta.

Tarja Halonen: Suomen ensimmäinen naispresidentti, joka korostaa naiseutta ja tasa-arvon merkitystä. Hänen toimintaansa luonnehtii persoonan suorasukaisuus, ahkeruus, työorientoituneisuus ja realismi. Tietoisuus naiseudesta tuottaa oman särmänsä miesten dominoimassa yhteiskunnassa.

Sauli Niinistö: Juristitaustainen presidentti, jota voi verrata Rytiiin ja Koivistoon. Hän on identifioitunut talousmiehenä, mutta myös puoleensa kautta. Hänet tunnetaan oikeudenmukaisena henkilönä, joka korostaa EU:n merkitystä. EU-kriittisenä aikana hänen rooliinsa on tässä suhteessa korostunut.

Risto Ryti -seminaarissa pohdittiin muun muassa presidenttien luonteenpiirteiden vaikutusta päätöksentekoon. Dosentti Seppo Tiihonen luennoi aiheesta. Seminaarin järjestivät Risto Ryti -seura ja Huittisten kaupunki.

Satakuntalaisuus on kylmäpäisyyttä

Kokoomuksen pitkäaikaisimpana puheenjohtajana toiminut satakuntalainen Ilkka Suominen puhui Risto Ryti -seminaarissa satakuntalaisista suurista poliitikoista ja heitä yhdistävistä tekijöistä.

Suomisen mukaan satakuntalaisista suurmiehistä puhuttaessa muistetaan ensimmäisenä Risto Ryti ja Edwin Linkomies. Ryti toimi muun muassa presidenttinä, Linkomies oli pääministeri ja Helsingin yliopiston

rehtori.

Suominen muistutti, että Satakuninassa on kasvanut myös muita suuria nimiä. Hän mainitsi kuitenkin vain kokoomuspoliitikkoja, kuten Tuure Junnilan ja Kyllikki Pohjolan.

–Kaikkia näitä suuria henkilöitä yhdistävät maatilalähtöisyys, oppimisenhalu, uteliaisuus ja kylmäpäisyys vaikeissakin tilanteissa. Ne ovat satakuntalaisia piirteitä, Suomen muotoili.

Satakuntalainen kokoomuksen kunniapuheenjohtaja ja entinen kauppa- ja teollisuusministeri Ilkka Suominen kertoi seminaarissa voimakkaista satakuntalaisista kokoomuspoliitikoista.

